

IT'S TWIGA TIME

Indhold

SIDEN SIDST	2
ENGAGEMENTSSKABENDE AKTIVITETER I 3 UDVALGTE GRUPPER PÅ MORS	5
TANZANIA – 60 ÅRS SELVSTÆNDIGHED / LIDT HISTORIE	10
ÆRKEBISKOP DESMOND TUTU ER FYLDT 90 ÅR ..	12
BEKÆMPELSE AF MALARIA	12
DANMISSION 200-ÅRS JUBILÆUM.....	13
JULEHILSEN	14
BESTYRELSESMEDLEMMER.....	14

MORSØ U – LANDSFORENING
 (Morsoe Development Association)
info@morsoeu-landsforening.dk
www.morsoeu-landsforening.dk
 Kasparsvej 4
 7900 Nykøbing Mors
 Tlf. 6083 2432

“Dear friends,

Good morning we hope you are doing fine

On behalf of our staff I would like to thank you for your kindness to support in purchasing oxygen machines (concentrators) to our health center. We managed to buy 3 after received your contribution of money I attached the receipt copy and the photo of concentrators we purchased.

May God bless you all.

Eunias”

Hvis coronasituationen tillader det, er det planen, at overlæge Eunias og hans hustru Adelina, der er sygeplejerske og jordemoder, kommer på studietur til Mors sommeren 2022.

GENBRUG TIL SYD

Under denne overskift har vi siden 1981 sendt 20 og 40 fods containere til samarbejdspartnere i syd med brugt, renoveret udstyr til skoler, hospitaler, kvindegrupper og børnehjem.

Renovering og forsendelse er blevet betalt af Danida-ordningen ”Genbrug til Syd”.

Tilskudsordningen bliver i øjeblikket revurderet, og de nye regler og muligheder skulle have været præsenteret på årsmøde under ”Genbrug til Syd” 10. – 11. december i Middelfart. Mødet blev imidlertid udsat pga. covid19. Conni Mark og undertegnede håber at kunne deltage i årsmødet, der forventes afholdt primo 2022.

Indtil vi kender de nye regler, er vi lidt tilbageholdende med at indsamle containerudstyr. Vi har dog noget på lager men mangler et opbevaringssted. Skulle nogle af læserne kende et stort, tørt, egnet lokale, hører vi meget gerne fra jer.

H(Å)BB:

Midt i den almindelige travlhed med studie på gymnasiet og fritidsjobs finder H(Å)BB medlemmerne også tid til aktiviteter for at støtte børnehjem i Bukoba.

Igen i år sælger de julekalendere og har planer om en jule H(Å)BB café.

Så vidt muligt deltager et par H(Å)BB medlemmer i bestyrelsesmøder i Morsø U-Landsforening til gensidig orientering.

H(Å)BB-medlemmerne er også interesserede i etablering af en håndarbejdsgruppe, hvor de af stof fra Tanzania sammen med os under Engagementsprojektet vil sy tasker og evt. dyr til videresalg.

Derudover er det planen, at de får en foredragsaften med generel information om Tanzania, historien om Morsø U-Landsforening og oplysning om vore projekter for at blive klædt bedre på til videreformidling om, hvad H(Å)BB er engageret i.

Medlemmer fra H(Å)BB fandt også tid til at hjælpe med uddeling af materiale under temaet: "Verdens Bedste Nyheder" i september måned.

Tak for stor opbakning fra vore medlemmer til foreningens arbejde.

På vegne af bestyrelsen

Anne Mette Schrader

ENGAGEMENTSSKABENDE AKTIVITETER I 3 UDVALGTE GRUPPER PÅ MORS

Engagementspuljeprojekt bevilget af CISU – Indsatsperiode: April 2021 – marts 2023

Morsø U-landsforening (MUF) vil engagere 3 stærke lokale målgrupper på Mors:

1. Unge - hovedsageligt via Morsø Gymnasium

De unge engageres bl.a. i virtuel kontakt med unge i Bukoba, samtidig med de modnes og dannes til at engagere andre unge. Der vil bl.a. blive tilbudt foredrag rettet mod de unge. Her vil H(Å)BB gruppen på Morsø Gymnasium spille en væsentlig rolle med bl.a. etablering af en sygruppe, der vil sy rygsække m.m. Andre aktiviteter kan evt. komme til efterhånden

Der vil i løbet af projektperioden blive produceret en folder, der især henvender sig til de unge.

2. Egne medlemmer.

Egne medlemmer engageres til at være aktive og få ejerskab i vore projekter og bliver klædt på til at formidle budskabet i eget netværk.

Der er i efteråret 2021 lavet en folder, der oplyser om Morsø U-landsforenings virke gennem årene.

Folderen kan rekvireres ved henvendelse til Morsø U-landsforening.

3. Lokale husflidsgrupper.

Grupperne engagerer sig yderligere dels i vort arbejde med projekter i venskabsbyen Bukoba i Tanzania og dels i udviklingsarbejdet generelt. Målet er, at flere vender blikket mod verden udenfor (Mors) Danmark og bliver bevidst om nødvendigheden af global indsigt, forståelse og samarbejde.

Husflidsgrupperne får virtuel kontakt med tilsvarende grupper i Bukoba til udveksling af husflidsideer til fremstilling af produkter til videresalg.

Ud over at fremstille foldere til opdatering om forholdene i Bukoba vil MUF producere en film på Mors og i Bukoba, så oplysning i grupperne bliver til engagementsskabende aktiviteter. Mere derom senere i projektet.

Husflidsgrupperne

Husflidsgrupperne har været i gang siden sidst i september 2021. Der har været afholdt 7 møder,

hvor 45 fremmødte (25 kvinder - hvoraf nogle har været med flere gange) har syet forskellige tasker af AFRIKANSK stof fra "lageret" hjembragt fra rejser til Bukoba samt fremstillet Basket Cookere/Fireless Cookere.

Efterhånden som rygtet om sy-projektet spredtes har andre morsingboer, der har haft stof liggende fra deres rejser til Afrika, foræret noget af det til MUF. Tak for det.

Sy-grupperne

Efter model fra sylærer/syerske. Jackline Mwanga, Bukoba, er der blevet produceret 3-i-1 tasker (Mulepose/rygsæk/skuldertaske) i forskellige størrelser (børn, voksne, shoppere).

Desuden er der syet tasker med og uden lommer til toiletgrej, strikkesøj m.m. inspireret af bl.a. Tina Benfeldt Levrings taske "Lillesvend", men individuelt tilpasset de flotte mønstre og stofstykker vi har til rådighed. Der har været fin afsætning på taskerne – endda også fra folk udenfor Mors, der fx har læst om Engagementsprojektet på MUFs Facebookside og ville betale porto for forsendelse.

Vi har ligeledes fået tilbud om hjælp til salg fra enkeltpersoner og foreninger, TAK for det, hvor er det dejligt at møde så meget engagement og interesse vedr. Morsø U-landsforenings arbejde.

Travlhed ved symaskinerne. For at sikre en vis ensartethed og optimal udnyttelse af stoffet er materialerne skåret til i forvejen (Stoffet på bordet). På det 3. billedes ses Anne Mette Schrader i færd med at vise billeder og fortælle om MUFs virke i Bukoba på en af syaftenerne.

Der er næsten ikke tid/ørenlyd til snak, mens symaskinerne larmer; men når kaffen kommer på bordet, går snakken lystigt – bl.a. om MUF, u-landsarbejde generelt, verdensmålene/COP26 og deltagernes forskellige erfaringer og oplevelser fra rejser m.m. Det er en væsentlig del af engagementsprojektet at flere vender blikket ud mod verden og bliver bevidst om nødvendigheden af global indsigt, forståelse og samarbejde.

IT'S TWIGA TIME

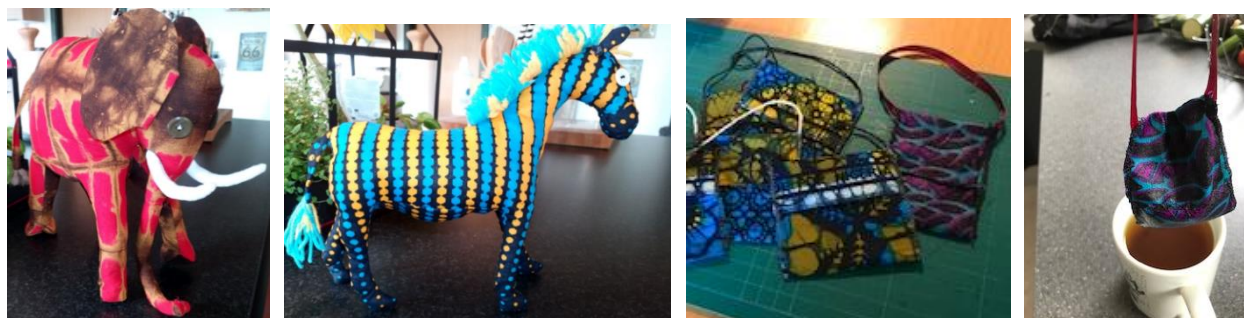
Eksempler på de producerede tasker. Tak for stor hjælp til "Sy-damerne"

Et planlagt *virtuelt møde med Jackline Mwanga, Bukoba*, om hendes arbejde med syning af bl.a. forskellige former for tasker måtte aflyses, da vi måtte stoppe i starten af et møde pga opringing om nærkontakt med en Coronasmittet.

En lokal gruppe af strikkedamer måtte ligeledes aflyse deres møde sidst i november pga. Coronasituationen. Morsø U-landsforening skylder strikkedamerne stor tak for gennem mange år at have forsynet os med babytøj, bamser og tæpper til børn på børnehjem i Bukoba. Ved det aflyste møde skulle strikkedamerne høre om MUFs arbejde og engagementspuljeprojektet. Anne Mette Schrader havde sørget for, at de virtuelt kunne møde en kvindegruppe i Bukoba.

Der planlægges et online møde i foråret til erstatning for det aflyste møde i november.

Stofrester og fraklip anvender Flora Delcour, suppleant i MUF, til fremstilling af afrikanske dyr, som sælges til fordel for Morsø U-landsforening. Der kan også laves genanvendelige te-posere af små stofrester.

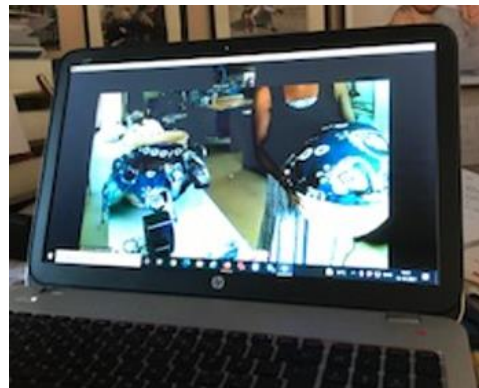
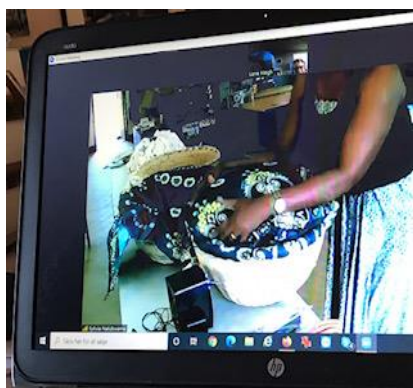

Basket Cooker – Fireless Cooker

Lene Høgh fra projektgruppen i MUFs bestyrelse har tæt kontakt med JEEP (Joint Energy and Environment Projects) i Uganda og har bl.a. derigennem fået kendskab til fremstilling og anvendelse af Basket Cookers/Fireless Cookers.

Lene og undertegnede har fået et online kursus i fremstilling af Basket Cookers. Underviseren var Sylvia Nalubwana fra JEEP:

IT'S TWIGA TIME

Ved interesse se også: www.localsolutions.inforse.org om flere interessante bæredygtige tiltag

En Basket Cooker er en smartere form for en høkasse. Den bruges til at koge mad færdig i eller til at holde maden varm i – Ligesom når vi sætter risengrøden eller kartoflerne ind i sengen for at koge færdig under dynen.

Der oprettes flere hold, når der er samlet nok interesserede til at starte et nyt hold – Ved interesse, så henvend jer endelig til MUF – så laver vi hurtigst muligt et kursus. Det varer ca 1 aften at lave en Basket Cooker.

Der starter et hold i Flade Agora i januar.

Hver deltager medbringer materialer til sin egen Basket Cooker – Kurv, stof og isolerende materiale (der udleveres / kan rekvireres en materialeliste) Vi hjælper hinanden, hvis nogen har overskud og nogen mangler materiale. Start med at finde en kurv i passende størrelse i god tid.

Min Bedstemors høkasse, som jeg har arvet.

Basket Cooker – meget smartere

Ned med risengrøden - og låg på

Kogning under puden
Gryden puttes som en baby .

. Færdig – UMMMM

IT'S TWIGA TIME

Anne Mette Schrader påstår, at man ikke kan være så fummelfingret, at man ikke kan lave sig en Basket Cooker. En aften, hvor der fremstilles Basket Cookere. Det roder undervejs, men det er hyggeligt. Alle får sin egen Basket Cooker med hjem.

Lene Høgh fortæller bl.a. "gode historier" fra det virkelige liv ud fra en lille, meget relevant bog fremstillet i Uganda til brug ved COP26.

Henvend dig endelig, hvis du har lyst til at være med – og vi ikke lige har fundet dig. Projekterne, vi er sammen om, ændres løbende. Det vigtigste i Engagementspuljeprojektet er øget engagement dels i vort arbejde med projekter i venskabsbyen Bukoba i Tanzania og dels i udviklingsarbejdet generelt. Målet er, som tidligere nævnt, at flere vender blikket mod verden udenfor (Mors) Danmark og bliver bevidst om nødvendigheden af global indsigt, forståelse og samarbejde.

Mænd er også meget velkomne – Gode ideer til "noget godt at være sammen om" i MUF-regi modtages gerne.

Journalist, Pernille Kragh Damsgaard, Nordjyske, besøgte os ved et af møderne. Hun har givet os dette link til sin artikel i bl.a. Nordjyske og i Morsø Folkeblads Ugeavis.

<https://ligeher.nu/thy-mors/nyheder/livet-her/spar-paa-stroemmen-frem-med-hoekassen/6e913024-8e52-43cc-97d3-0ffd623be05f>

Med venlig hilsen – og tak for engagement og samarbejde
Conni Mark
Sekretær i Morsø U-landsforening

TANZANIA – 60 ÅRS SELVSTÆNDIGHED / LIDT HISTORIE

9. december kunne Tanzania fejre sin 60 års uafhængighed.

Ved uafhængigheden hed landet Tanganyika. Den første premierminister var Julius Nyerere, der som den politiske leder af partiet TANU (Tanganyika African National Union) kæmpede for uafhængighed fra Storbritannien fra 1954 frem til 1961.

Efter uafhængigheden var den politiske vision at skabe en økonomisk uafhængig socialistisk stat samt at udrydde korruption.

Øgruppen Zanzibar i Det Indiske Ocean ud for kysten ved Dar es Salaam opnåede i 1963 fuld politisk selvbestemmelse og status som et uafhængigt land. Zanzibar overgik direkte fra at være britisk protektorat til at være et monarki under Sultan Jamshid bin Abdullah. Dette ophørte imidlertid 12. januar 1964 på grund af Zanzibar Revolutionen.

Sultanen gik i eksil, og Zanzibar blev nu en republik med navnet "People's Republic of Zanzibar and Pemba".

I 1964 blev Tanganyika og Zanzibar politisk forenet i en republik og staten "United Republic of Tanganyika and Zanzibar" var nu en realitet. Senere samme år, den 29. oktober blev landet omdøbt til "the United Republic of Tanzania" eller blot Tanzania, hvor af "tan" kommer af Tanganyika og "zan" kommer af Zanzibar.

Premierminister Julius Nyerere blev republikkens første præsident. Republikken var en et-parti-stat, hvor Zanzibar bibeholdt et selvstyre og stadig i dag er en semiautonom region.

Det var Nyereres mission at samle landet, og han sagde bl.a.: "Mens andre lande har travlt med at nå til månen, skal vi have travlt med at nå ud til landsbyerne."

Uhuru na Umoja (Frihed og enhed)

I 1977 blev TANU forenet med det regerende parti på Zanzibar "the Afro-Shirazi Party" (ASP), og det nuværende parti CCM (Chama Cha Mapinduzi) opstod. Partiet har besiddet regeringsmagten lige siden med skiftende præsidenter.

Tanzanias hovedstad blev i 1996 flyttet fra landets største by Dar es-Salaam til Dodoma, men Dar es-Salaam er stadig landets vigtigste by, både fordi byen er centrum for handel, og fordi mange regeringskontorer fortsat er placeret i Dar es-Salaam.

Nuværende præsident Mrs. Samia Hassan Suluhu kommer fra Zanzibar. Hun var vicepræsident fra 2015 – 2021, og blev udpeget til præsident, da tidligere præsident John Magufuli pludseligt døde 17. marts i år. Hun er landets første kvindelige præsident, ligesom hun også var landets første kvindelige vicepræsident.

I august meddelte Udenrigsministeriet, at landeprogram og ambassade i Dar es Salaam udfases og lukkes i 2024 – efter 60 års arbejde og samarbejde i landet. I Morsø U-Landsforening er vi meget kede af denne beslutning men forventer dog, vi fortsat kan søge Danidas støttemuligheder til vore projekter i landet.

Foreløbig har man 9. december fejret de 60 års uafhængighed i Tanzania med besøg af udenlandske ledere fra nabolandene. De deltog i farverige opvisninger af militær og kulturgrupper på Uhuru Stadion i Dar es Salaam, hvor nationalsangen naturligvis også blev sunget.

*Mungu ibariki Afrika
Dumisha uhuru na umoja
Wake kwa Waume na Watoto
Mungu ibariki Afrika na watu wake
Ibariki Afrika, Ibariki Afrika
Tubariki watoto wa Afrika.*

*Mungu ibariki Tanzania
Dumisha uhuru na Umoja
Wake kwa Waume na Watoto
Mungu Ibariki Tanzania na watu wake
Ibariki Tanzania, Ibariki Tanzania
Tubariki watoto wa Tanzania.*

Anne Mette Schrader

ÆRKEBISKOP DESMOND TUTU ER FYLDT 90 ÅR

Desmond Tutu, der blev født i Klerksdorp i Sydafrika, fyldte den 7. oktober i år 90 år.

Desmond Tutu er Sydafrikansk ærkebiskop og demokratiforkæmper. Han har været et forbillede for mange mennesker og i Sydafrika kaldes han for verdens biskop.

Desmond Tutu er af uddannelse lærer og teolog. Han har arbejdet som præst og teolog i både Sydafrika og i England.

Desmond Tutu blev kendt da han, som generalsekretær for Det sydafrikanske Kirkeråd, i perioden 1978 – 1985, organiserede kirkernes kamp mod apartheid.

Som ærkebiskop, kunne Desmond Tutu modtage Nelson og Winnie Mandela efter Nelson Mandelas løsladelse fra Robben Island i februar 1990. Som nyvalgt præsident, udpegede Nelson Mandela Desmond Tutu som leder af Sandheds- og Forsoningskommissionen i 1990. Her arbejdede Desmond Tutu tæt sammen med den danske jurist Carl Aage Nørgaard, der udarbejdede det juridiske grundlag for kommissionens arbejde.

Desmond Tutu modtog i 1984 Nobels fredspris.

Desmond Tutus ikke-voldspolitik er inspireret af Gandhi og Martin Luther King, og Tutu har gennem hele livet benyttet sig af det talte og det skrevne ord, da hans overbevisning er, at demokrati kan indføres demokratisk. Han har udtalt: "Når det kan ske i Sydafrika, kan det ske alle steder, hvis man tager den tid, demokrati tager."

De senest 10 år har Desmond Tutu ført en mere tilbagetrukket tilværelse. Han blev vaccineret i maj måned, hvor han udtalte: "I hele mit liv har jeg forsøgt at gøre det rigtige. I dag er jeg blevet vaccineret mod Covid-19, og det er afgjort det rigtige at gøre."

Lisbeth Nørgaard

Kilde: Globalnyt

BEKÆMPELSE AF MALARIA

I 2019 døde over 400.000 mennesker af malaria. Langt de fleste døde i Afrika, og 2/3 var børn under 5 år.

Malaria er i Afrika en stor belastning for økonomien og sundhedssystemet.

I oktober 2021 godkendte Verdenssundhedsorganisationen (WHO) verdens første malariavaccine, hvilket er et videnskabeligt gennembrud.

Vaccinen, der har fået navnet "Mosquirix", har vist effekt efter forsøg i Ghana, Kenya og Malawi, hvor 800.000 børn siden 2019 har fået i alt 2,3 mio. doser.

I Kisumu ved Lake Victoria i Kenya, hvor der er meget fugtigt og mange insekter, er malaria faldet med 18% under forsøgene.

Kliniske forsøg har vist, at for nyfødte mellem 5 og 17 måneder, giver vaccinen 39% beskyttelse, hvorfor nogle forskere advarer mod at tro, at malaria kan besejres.

Vaccinationen er omstændelig, da der skal 4 doser til, og det første stik skal gives, når barnet er 5 måneder gammelt. Børn, der bor i afsides landsbyer, vil formentlig sjældent blive vaccineret.

Vaccinen har været under udvikling i 30 år af den britiske lægemiddelvirksomhed GlaxoSmith-Kline i samarbejde med ngo'en Path i Seattle og et netværk af afrikanske forskningscentre. Projektet er til dels finansieret af Bill and Melinda Gates Foundation.

Det skal nu undersøges, hvor hurtigt vaccinen kan distribueres, og om teknologi til produktionen af det nye middel måske kan flyttes til Afrika, hvilket er sket med i forhold til coronavacciner.

Lisbeth Nørgaard

Kilde: Jyllands-Posten 10/10-21.

DANMISSION 200-ÅRS JUBILÆUM

En af vore gode samarbejdspartnere gennem alle årene i Bukoba har været Danmission.

Det Danske Missionsselskab (DMS) blev stiftet 17. juni 1821, Dansk Santalmission blev stiftet i 1867, og 1. januar 2000 sammenlægges de to selskaber til det fælles Danmission.

DMS startede sit arbejde i det nordvestlige hjørne af Tanzania i 1947.

Vi har ofte rådført os med en af de udsendte missionærer i Bukoba eller Karagwe, hvis vi har haft et akut spørgsmål, ligesom vi også har besøgt dem både privat og på deres arbejdspladser ved besøg i Bukoba.

En af de første, der tog imod os på havnen i Bukoba ved første venskabsbybesøg i juli 1986, var nu afdøde missionær Anna Marie Wemmelund. I de 2 uger vi var i Bukoba, var hun med os næsten hver dag. Bukoba Municipal Council havde bedt hende være med som tolk, og det var trygt for mig på mit første besøg i Afrika og som den eneste kvinde i delegationen, at jeg kunne spørge Anna Marie til råds om skik og brug.

Anna Marie Wemmelund var en trofast samarbejdspartner for Morsø U-Landsforening. Hun har været en reservebedstemor for vore unge volontører. Hvis de blev syge eller havde et problem, vidste de, at de måtte kontakte Anna Marie. Mange gange har vi spist middag eller drukket kaffe og spist kage i hendes hyggelige hus på Kashura Hill, og mens hun var daglig leder af Bukoba Hotel, var det altid dejligt at blive budt velkommen, når vi indkvarterede os.

Else Højvang har også været en god samarbejdspartner, og mange danske symaskiner og stofruller er sendt med vores containerforsendelser til Ntoma Husholdningsskole, mens Else arbejdede der.

Vi ønsker Danmission tillykke med jubilæet og håber på fortsat godt samarbejde om opgaver i Bukoba.

Anne Mette Schrader

JULEHILSEN

På vegne af Morsø U-Landsforening vil jeg gerne herigennem ønske vore medlemmer, samarbejdspartnere og læsere af Twiga Time en rigtig glædelig jul og et godt nytår med tak for dejligt samarbejde og interesse for vort arbejde i 2021.

– eller som man siger i Tanzania:

Heri ya Krismasi na Mwaka mpya kwako na familia yako.

Asante kwa ushirikiano na msaada wako wa 2021.

Anne Mette Schrader

Formand for Morsø U-Landsforening

BESTYRELSESMEDLEMMER

Formand Anne Mette Schrader	info@morsoeu-landsforening.dk	6083 2432
Næstformand Hans Nørgaard	hlnorgaard@gmail.com	6073 5341
Kasserer Peter Kristensen	tangsvej10@live.dk	6063 0138
Sekretær Conni Mark	connimark@hotmail.com	6170 2293
Redaktør af Twiga Time Lisbeth Nørgaard	lisbnor@gmail.com	2364 7250
Containermateriale Gudrun Nørgaard	pemuf@mail.tele.dk	9772 4865
Volontørkontakt Lene Høgh	lenehgh@gmail.com	9852 5580
Projekter Poul Storm Hansen	poulstormhansen@gmail.com	2298 6886
Medlemsmateriale Inger M. Kristensen	imk@redder.dk	3026 0472
Suppleant/Projekter Flora Delcour	floradelcour@gmail.com	5020 5575